

Прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проєктами землеустрою. Проєкти землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг (з установленою в них пляжною зоною) розробляються в порядку, передбаченому ВКУ.

У ч. 3 ст. 60 Земельного кодексу України вказано, що «межі встановлених прибережних захисних смуг і пляжних зон зазначаються в документації з землеустрою, кадастрових планах земельних ділянок, а також у містобудівній документації» [2]. Відповідно до пункту 42 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», затвердження містобудівної документації належить до виключної компетенції місцевих рад [3].

Таким чином, очевидно, що законодавчо в нашій країні питання винесення в натуру ПЗС шириною, визначеною згідно положень ВКУ, розв'язане, але у багатьох населених пунктах не реалізоване практично.

Історична пам'ять місцевих мешканців про володіння та обробіток земельних ділянок на берегах водойм є вагомим аргументом для господарської діяльності, однак суперечить ідеї сталого розвитку територій, оскільки відновлення природної рослинності в межах ПЗС запобігає зміні якості води внаслідок забруднення шкідливими речовинами, застосовуваними за межами ПЗС, порушенню природних процесів, таких як нанесення седиментів, ерозія берегів, впливам на екосистеми, що можуть призвести до втрати життєвих умов для багатьох організмів та зменшення біологічного різноманіття, у т.ч. гідробіонтів, поширенню інвазійних видів, руйнуванню природних ландшафтів, включаючи річкові долини, озера та прибережні зони.

Список літератури

1. Водний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*, 1995, № 24, С.189. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 16.03.2024р.).
2. Земельний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*, 2002, № 3-4, С.27. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення 16.03.2024р.).
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». *Відомості Верховної Ради України*, 1997, № 24, С.170. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 14.03.2024р.).

ВПЛИВ АНТРОПОГЕННОГО ЗАБРУДНЕННЯ НА ПОПУЛЯЦІЇ ПАВУКІВ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Бондар І. О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка,
м. Полтава

Павуки як важлива складова природних екосистем виконують вагомую роль регуляторів чисельності комах. На сьогодні із зростанням антропогенного забруднення повітря, води та ґрунту, активно спостерігається негативний вплив і на популяції павукоподібних у різних еконішах біосфери [1, 2].

Відмічено первинний вплив антропогенного навантаження на популяції павуків: забруднення повітря, води та ґрунту хімічними речовинами та викидами, що мають негативні наслідки на середовище, де проживають різні види павуків. Зокрема, антропогенне забруднення спричиняє зниження чисельності та руйнування місць існування павуків, що може призвести до зрушення екологічної рівноваги.

Павуки, як екосистемні індикатори, можуть пристосовуватися до антропогенного середовища, що може призвести до втрати різноманітності та зміни їхньої функціональної ролі. Вони відіграють важливу функцію у регулюванні популяцій комах, тому зниження їх чисельності може призвести до недостатнього контролю над шкідниками та збільшення збитків у сільському господарстві.

Існують шляхи подолання цієї проблеми, але вони потребують спільних зусиль з боку урядів, підприємств і громадян. Нині постає необхідність проведення детальних екологічних досліджень для визначення конкретного впливу антропогенного забруднення на популяції павуків та розробки ефективних заходів їхнього подолання. Зменшення викидів забруднюючих речовин, очищення забруднених водойм і ґрунтів, упровадження екологічно чистих технологій і методів виробництва, збільшення контролю за викидами та забрудненням, організація охоронних територій, а також збереження природних місць проживання павуків є ключовими кроками у захисті цих тварин, спрямованих для збереження місць їх існування.

Важливими заходами є підвищення усвідомленості суспільства про проблему та залучення громадськості до заходів збереження та відновлення популяцій павуків. Адже, підвищення обізнаності про вплив забруднення на павуків також є важливим. Це може допомогти людям зробити свідомий вибір щодо захисту довкілля та павуків, які є його невід'ємною частиною.

Крім того, необхідно здійснювати координацію зусиль на міжнародному рівні для розробки та впровадження стратегій збереження павуків та їхніх еконіш у природних екосистемах.

Таким чином, проблема захисту павукоподібних є важливим для збереження екосистем та забезпечення продовольчої безпеки. Павуки відіграють важливу роль у регулюванні чисельності комах, що може допомогти запобігти пошкодженню сільськогосподарських культур і поширенню хвороб.

Список літератури

1. Загороднюк, І. В., Шевченко, О. О. (2020). Вплив антропогенного забруднення на екологічний стан ґрунтів. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Агрономія, 224(2), 5-12.

2. Пащук, О. М., Шерстюк, О. В. (2019). Вплив забруднення атмосферного повітря на біорізноманіття урбоєкосистем. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Екологія, 883, 22-28.

ЖИТТЄПИС АКАДЕМІКА В.І. ВЕРНАДСЬКОГО: ПОЛТАВСЬКИЙ ПЕРІОД

Важеніна І.Л.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка,
м. Полтава

Академік В. І. Вернадський – геніальний учений, основоположник вчення про біосферу, мінералогію, ґрунтознавство. Вчений, який залишив по собі величезну наукову спадщину – більше 400 наукових праць, що були надруковані, але велика кількість ще зберігаються у різних фондах бібліотек у рукописному вигляді, видатний вчений працював у 25 наукових напрямках.

Учений писав: «Під впливом наукової думки з людської праці біосфера переходить у новий етап – у ноосферу» [1, 107].

Народився Володимир Вернадський 12 березня 1863 р. у сім'ї відомого роду Вернадських, який мав українське козацьке коріння і по материнській і по батьківській лінії. Він добре знав історію України, надзвичайно любив її природу, пісні, а особливо багато здійснив великий внесок у розвиток української науки та культури. Ще сімнадцятирічним юнаком Володимир написав вірш (як стверджує автор єдиний), що присвятив «своєму рідному краю».

Володимир Вернадський проводив самостійне дослідження із питання вивчення свого родоводу. Документальні матеріали свідчать про лист, який він написав до свого сина 6 жовтня 1944 р.: «Обдумуючи своє життя, я бачу, відчуваю зв'язок поколінь. На всіх наших родинх досі відчувається минуле життя предків...», обґрунтовуючи пізніше у законі єдності природи, людства, єдність і зв'язок поколінь. Про своїх батьків він зазначав, що «батько і мати мої кияни». В обох родинх були живі національні українські традиції, адже його батько – Іван Вернадський (1820-1884) отримав освіту в Київському університеті та був професором політичної економії та статистики у цьому ж університеті. Сам батько прищепив малому Володимирі любов до історії та культури українського народу, який дуже старанно та послідовно займався вихованням та навчанням свого сина.

Після закінчення університету, В. Вернадський свою наукову діяльність розпочав на Полтавщині. Він брав активну участь у роботі земської ґрунтознавчої експедиції під керівництвом В. В. Докучаєва, вивчаючи ґрунти Кременчуцького та Полтавського повітів. Професор В. В. Докучаєв був наставником і вчителем молодого дослідника.

Основні теми досліджень курганів полягали у вивченні ґрунтів, нанесених на карту всіх стародавніх могил-курганів і так званих «кам'яних баб», яких так багато було розташовано козацькими степами, а також